

[Korsgaard.]

sig hidtil, at de Partier, der var, dengang man indførte Grundloven af 1915 og altsaa indførte Forholdstalsvalgmetoden, er stemmemæssigt de Partier, der i fuldkommen dominerende Grad behersker Rigsdagen. Og naar man altsaa ikke kan føre bedre Argumenter i Marken mod Forholdstalsvalgmaaden end dette, at der har dannet sig nogle smaa Partier i den Størrelse, de hidtil har haft, saa synes jeg rigtignok, man maa være meget fattig paa virkelig Argumentation for det, man gaar ind for.

Jeg maa altsaa hævde, at det meget vel lader sig gøre at bevare store Partier, samtidig med at man har Forholdstalsvalgmaaden. Jeg maa hævde, at 1920-Loven i Modsætning til de Love, vi tidligere har haft, giver Vælgeren en helt anderledes Frihed til Personudvælgelse end den, som han tidligere havde. Og da jeg trods alt tror paa, at det er Vælgerne, der skal være det afgørende baade med Hensyn til, hvem der politisk kan indvælges, og hvilke Personer man vil have, ja, saa maa jeg hævde, at Valgloven af 1920 i en helt anderledes Grad end tidligere Valglove tilfredsstiller dette Krav, og at det for saa vidt er en ganske glimrende Valglov, og det har jeg skrevet i Betænkningen. Jeg har mit Medansvar for Lovens Tilblivelse. Det ærede Medlem Hr. Krag har sit Medansvar for, at han ikke fik nogen Indflydelse paa Loven, ligesom han nu har sit Medansvar for, at han, hvis vi i øvrigt faar en ny Grundlov, ikke faar nogen Medindflydelse paa denne. Men Tingene gaar jo deres Gang; hvem der vil være med i Arbejdet, maa arbejde, naar Mulighederne ligger for. Det ærede Medlem Hr. Krag forsømte det dengang, og han synes ogsaa at ville forsømme det nu.

Jeg maa gentage, at hvis man overhovedet vil en Repræsentation, der svarer til Befolkningsstemningen, saa lader dette sig inden for rimelige Grænser gøre ved Forholdstalsvalg, og det er for mig Hovedbetydningen af en Valglov. Jeg tror slet ikke paa, at den danske Befolkning er indstillet paa at skulle klemmes ind i visse bestemte Partier ved Tvang. Derimod føler jeg mig paa den anden Side nogenlunde overbevist om, at de fleste Vælgere efterhaanden vil se, at det har ikke megen Hensigt at deles op i mange smaa Partier,

og at de i Virkeligheden reelt vil komme til det Resultat, at kun de store Partier virkelig faar Muligheder.

Det ærede Medlem var i nogle af sine Udløbere inde paa noget, der nærmest vedrører Grundloven, og talte en hel Del om Folkeafstemning. Jeg forstaaer, at der aabenbart er en stor Uenighed inden for Venstrepartiet paa dette Omraade. Hr. Hauch, som jo ikke er noget helt ubetydeligt Medlem af Rigsdagen, ønsker overhovedet ikke Folkeafstemning. Og naar nu det ærede Medlem Hr. Krag tilsyneladende vil mande sig op til at sige, at det er forfærdeligt, at Vælgerne ikke direkte kan komme til at forlange Folkeafstemning, saa er det vel ogsaa noget af en Komædie, og i hvert Fald noget, der altsaa ikke er Udtryk for, hvad et enigt Venstre ønsker paa dette Omraade.

I denne Forbindelse tales der om Folkeafstemningens Hemmelighed. Jeg har givet Udtryk for i den Betænkning, som det konservative Parti har afgivet, og som jeg har haft den Ære at skrive, at jeg finder det rigtigt, at der skal være en vis Hemmelighed med Hensyn til, hvem der vil være med til at danne et nyt Parti, for det er noget blivende. Men jeg maa tilstaa — men dette er ganske vist fuldkommen for egen Regning —, at jeg begriber ikke, at der skulde behøves nogen Hemmelighedsfuldhed med Hensyn til, hvem der vil have Folkeafstemning om en bestemt Sag. For hvis vi er kommet saa vidt, at Borgerne ikke føler, at over for en bestemt Sag maa de have Lov til at have den Mening, der nu engang passer dem; da maa jeg tilstaa, at saa er det efter min Opfattelse ikke mere et demokratisk Land, vi lever i, saa er Demokratiet røget.

Men det tror jeg altsaa ikke, det er endnu, og derfor lægger jeg personlig ikke saa svær megen Vægt paa denne Bestemmelse. Men enfin, naar man nu engang synes, det kan være ganske nyttigt at have den, kan jeg heller ikke have noget imod den.

Med disse Bemærkninger anbefaler jeg at stemme for de Ændringsforslag, der er stillet af Ministeren og tiltraadt af Flertallet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel har Ordet for en kort Bemærkning.